

عنوان مقاله:

تاثیر متفاوت تحریم بر تجارت خارجی با رویکرد مدل جاذبه، مطالعه موردی ایران و روسیه

محل انتشار:

مجله سیاست گذاری اقتصادی، دوره 14، شماره 27 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

طه شیشه گری - دانشجوی دکتری رشته اقتصاد بین الملل، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

عباس معمارنژاد - استادیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فرهاد غفاری - دانشیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

سید شمس الدین حسینی - دانشیار دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مطالعات بسیاری در خصوص تحریم های اقتصادی و میزان اثرگذاری آن ها بر وضعیت اقتصادی و رفاهی کشورهای هدف صورت گرفته است. اما تمام کشورهای هدف تحریم اقتصادی واکنش و تاثیرپذیری یکسانی از تحریم های اقتصادی نداشته اند. در این مطالعه به تفاوت اثرگذاری تحریم های اقتصادی بر کشورهای مختلف با تمرکز بر وضعیت ایران و روسیه پرداخته شده است. با توجه به متفاوت بودن تحریم های اقتصادی اعمال شده بر این دو کشور در ابتدا متغیر تحریم را کمی کرده تا پایه ای یکسان برای تحلیل آماده شود و سپس با مقایسه اثرگذاری شدت تحریم بر میزان صادرات و واردات کشور هدف با شرکای تجاری مهم، اثر تحریم یکسان با استفاده از داده های پنل به همراه متغیر مجازی تعاملی [۱] برآورد شد. برای مدل سازی از مدل ارائه شده توسط راتول کاروسو در سال ۲۰۰۵ - که شکلی از معادله جاذبه می باشد - جهت بررسی اثرگذاری تحریم روی تجارت کشور هدف و داده های تجارت ایران و روسیه با پنج شریک تجاری مهم در حد فاصل سال های ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۸ استفاده شده است. همچنین برای کمی کردن شدت تحریم از گزارش کنگره آمریکا در خصوص تحریم های اعمالی علیه ایران و روسیه استفاده شده است. در نتایج مشاهده شد که تحریم های اقتصادی اثر معکوس معنادار و قابل توجهی بر میزان تجارت کشور ایران با شرکای مهم تجاری خود دارد اما روی تجارت روسیه با شرکای خود اثر معناداری نداشته است. از آن جا که تحریم اقتصادی به عنوان شوک منفی به سیستم های اقتصادی وارد می شود، علت تفاوت اثرگذاری تحریم اقتصادی بر دو کشور ایران و روسیه را با دو شاخص آسیب پذیری و تاب آوری مرتبط دانسته و این دو شاخص را وارد مدل می نماییم. با وارد کردن دو شاخص تاب آوری و آسیب پذیری به مدل کشور ایران مشاهده شد که تاب آوری با اثرگذاری تحریم رابطه معکوس و آسیب پذیری با آن رابطه مستقیم دارد. این یافته مهم نشان می دهد که افزایش تاب آوری و کاهش آسیب پذیری اقتصادی می تواند اثرگذاری تحریم های اقتصادی بر ایران را کاهش دهد و از طرفی از آن جا که اقتصاد روسیه به نسبت ایران تاب آوری بالاتر و آسیب پذیری کمتری دارد تاثیرگذاری متفاوت تحریم اقتصادی بر این دو کشور را نیز توجیه می نماید.

کلمات کلیدی:

تحریم اقتصادی، تاب آوری، آسیب پذیری، ایران، روسیه، تجارت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1935495>

